



## СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 95/12 и 41/16), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 96/13 и 89/16) и члана 12. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака («Службени гласник БиХ» број: 103/08), издајем

### ИЗВЈЕШТАЈ О ПРЕГЛЕДУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2018. ГОДИНУ САВЕЗА ОСТАНАК

Број: 03-07-6-312/19  
Сарајево, 10.06.2020. године

## САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА .....	3
1. УВОД .....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА.....	5
Предмет прегледа и контроле.....	5
Циљ прегледа и контроле .....	5
Обим прегледа и контроле.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1 НАЛАЗИ .....	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	8

## **МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА**

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Савеза останака за 2018. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних у октобру 2018. године.

Руководство политичке странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање странке у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама поглавља 15 Изборног закона Босне и Херцеговине, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Преглед смо обавили у складу са ревизијским стандардима примјењивим на ангажману у прегледу. Ови стандарди захтијевају да планирамо и извршимо преглед да би добили умјерену поузданост да странка није значајно кршила одредбе Закона о финансирању политичких странака.

Преглед је ограничен на контролу годишњег финансијског извјештаја политичке странке и примјену аналитичких процедура на подацима из финансијских извјештаја, па према томе не обезбјеђују поузданост која би се добила извршеном ревизијом у просторијама странке.

На основу нашег прегледа утврђено је сљедеће:

**Прегледом годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину, утврђено је да је Савез останака прекршио одредбе члана 5. став (4), члана 11. став (1) и члана 12. став (1), став (3) и став (4) Закона о финансирању политичких странака и одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.**

**На основу нашег прегледа, односно контроле финансијског извјештаја, осим горње напомене, нисмо запазили ништа значајно што би указало на недостатке у финансијском извјештају или на финансирање ове политичке странке супротно одредбама Закона о финансирању политичких странака, нити на финансирање трошкова изборне кампање супротно одредбама члана 15.10 Изборног закона Босне и Херцеговине.**

## 1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је преглед годишњег финансијског извјештаја Савеза останак за 2018. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних у октобру 2018. године.

Преглед и контрола финансијског извјештаја су проведени у складу са чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да није обављена ревизија у просторијама политичке странке, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Савез останак се финансирао из следећих извора:

Р/Б	Извори финансирања	Износ (КМ)	Структура (%)
1.	Чланарина	0,00	0,00
2.	Прилози физичких лица ( 3-а )	0,00	0,00
3.	Прилози правних лица ( 3-б )	0,00	0,00
4.	Приходи од имовине ( 3-ц )	0,00	0,00
5.	Приходи од добити предузећа у власништву политичке странке ( 3-д )	0,00	0,00
6.	Приходи од поклона ( 3-е )	0,00	0,00
7.	Приходи из буџета ( 3-ф )	28.655,00	100,00
8.	Приходи од пропаганде ( 3-г )	0,00	0,00
<b>I</b>	<b>Укупни приходи (1-8)</b>	<b>28.655,00</b>	<b>100,00</b>
<b>II</b>	<b>Остали приходи и друго</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
	<b>Извори финансирања (I+II)</b>	<b>28.655,00</b>	<b>100,00</b>

У годишњем финансијском извјештају Савез останак је исказао расходе у износу од 27.776,00 КМ.

## 2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке: Савез останак. Скраћени назив: нема.

Политичка странка Савез останак регистрована је код Основног суда у Бањој Луци рјешењем, број: Рп-4/18 од 26.03.2018. године. Рјешењем Основног суда у Бањој Луци, број: Рп-4/18 од 03.07.2018. године уписана је промјена лица овлаштеног за заступање и представљање Савеза останак, и то: Славко Жупљанин, председавајући Савеза<sup>1</sup> и Никола Рудић, копредседавајући Савеза.

Сједиште политичке странке је у Бањој Луци, Пиланска бб.

Лице овлашћено за заступање Савеза останак је Славко Жупљанин, председавајући.

<sup>1</sup> Према подацима из образаца 1. (општи подаци) годишњег финансијског извјештаја политичке странке Странка СПАС за 2018. годину и рјешењима о регистрацији политичких странака Савеза останак и Странке СПАС код Основног суда у Бања Луци, Славко Жупљанин, председавајући Савеза останак је истовремено и председник политичке странке Странка СПАС.

Лице овлашћено за подношење финансијских извјештаја за 2018. годину је Милена Михаиловић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину, Савез останак нема ниже нивое организовања.

### **3. ОПИС ПРЕГЛЕДА И КОНТРОЛЕ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА**

**Предмет прегледа и контроле** је годишњи финансијски извјештај Савеза останак за 2018. годину и финансијског извјештаја за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата Општих избора, одржаних у октобру 2018. године.

**Циљ прегледа и контроле** је да ревизор на бази финансијског извјештаја покуша да установи да ли је политичка странка у извјештајном периоду поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака и одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ. Уколико ревизор на бази контроле финансијског извјештаја утврди одређена кршења наведених закона, оцјењује да ли је потребно извршити ревизију у просторијама странке да би могао изразити мишљење о томе да ли се странка финансирала у складу са Законом о финансирању политичких странака, те да ли је остварила трошкове изборне кампање у оквиру законом утврђеног лимита.

**Обим прегледа и контроле** финансијског извјештаја Савеза останак обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

### **4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ**

Преглед и контрола финансијских извјештаја обавља се први пут.

### **5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ**

#### **5.1 НАЛАЗИ**

**а) Савез останак је прекршио одредбе члана 5. став (4)<sup>2</sup> Закона о финансирању политичких странака.**

Савез останак није у пословним књигама и финансијском извјештају евидентирао неновчане донације по основу бесплатног кориштења пословног простора, који је користио у Бањој Луци.

Према подацима из изјаве Странке социјалне сигурности Српских бораца од 01.03.2018. године, коју је доставио Савез останак, утврђено је да је Савез користио пословни простор у Бањој Луци, површине 25 м<sup>2</sup>, који им је уступила Странка социјалне сигурности Српских бораца без накнаде.

Савез останак је кориштењем пословног простора без плаћања закупнине остварио неновчану донацију, коју је у складу са чланом 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака био обавезан евидентирати у пословним књигама и пријавити у годишњем финансијском извјештају, који је поднио Централној изборној комисији БиХ.

---

<sup>2</sup> Политичке партије дужне су да воде евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те да издају потврде о пријему чланарина и добровољних прилога.

**b) Савез останак прекршио је одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) и став (4) Закона о финансирању политичких странака.**

Прегледом годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да Савез останак није, у складу са рачуноводственим прописима и одредбама Закона о финансирању политичких странака, успоставио потпуне и тачне евиденције о приходима, расходима и промету новчаних средстава путем трансакционог рачуна, чиме је прекршио одредбе члана 11. став (1) и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака. Финансијски извјештај није попунио у складу са чланом 12. став (4) овог Закона и Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака- у даљем тексту: Правилник.

(1) Савез останак није у годишњем финансијском извјештају исказао трансакцијски рачун број: 5672532700003490 отворен код „Sberbank ad“ Бања Лука и није исказао тачне податке о промету и стању на трансакционом рачуну број: 5672532700003587 отвореном код „Sberbank ad“ Бања Лука, чиме је прекршио одредбе члана 11. Правилника.

- Увидом у Извјештај о рачунима пословног субјекта Централне банке БиХ од 21.05.2019. године, утврђено је да странка на обрасцу 2. (Преглед промета свих трансакционих рачуна странке) финансијског извјештаја није пријавила трансакциони рачун број: 5672532700003490 отворен код „Sberbank ad“ Бања Лука.

Према подацима из валутне картице коју је доставила странка, на поменутом рачуну није евидентиран промет новчаних средстава током 2018. године, те на дан 31.12.2018. године није било средстава.

- Странка је на обрасцу 2. финансијског извјештаја, за трансакциони рачун број: 5672532700003587 отворен код „Sberbank ad“ Бања Лука исказала почетно стање у износу од 0,00 КМ, промет улаза у износу од 2.400,00 КМ, промет излаза у износу од 2.400,00 КМ и стање на дан 31.12.2018. године у износу од 0,00 КМ.

Контролом промета извода са наведеног рачуна утврђено је да сљедеће: почетно стање у износу од 0,00 КМ, промет улаза у износу од 49.655,82 КМ, промет излаза у износу од 29.626,80 КМ и стање рачуна на дан 31.12.2018. године у износу од 20.039,02 КМ.

(2) Странка је у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказала приходе из буџета у већем износу од остварених за 20.000,00 КМ, те је приходе из буџета Републике Српске исказала као приходе из буџета Града Бања Лука, што је супротно одредбама члана 13. и члана 19. Правилника.

На обрасцу 3-ф (приходи из буџета) годишњег финансијског извјештаја странка је исказала приходе из буџета Града Бања Лука у укупном износу од 28.655,00 КМ.

Контролом промета извода са трансакционог рачуна број: 5672532700003587 код „Sberbank ad“ Бања Лука, утврђено је да је странка примила средства из буџета Републичке изборне комисије Републике Српске у износу од 8.655,82 КМ, што је требало и исказати у обрасцу 3-ф.

С друге стране, на рачун странке су уплаћена средства у износу од 20.000,00 КМ из буџета Босне и Херцеговине, по основу поврата таксе за овјеру учешћа политичке странке на Општим изборима одржаним у октобру 2018. године.

(3) Странка није у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказала неновчану донацију по основу бесплатног кориштења пословног простора у Бањој Луци и трошкове закупа пословног простора, чиме је прекршила чл. 13, 18, 21. и 22. Правилника.

(4) Странка је у финансијском извјештају и у пословним књигама исказала трошкове таксе у већем износу од остварених за 20.000,00 КМ, односно и укупне расходе исказала је у већем износу за износ враћене таксе, чиме је прекршила одредбе члана 21. и члана 22. Правилника.

Странка је на обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) финансијског извјештаја исказала трошкове таксе у износу од 20.105,00 КМ.<sup>3</sup> Контролом извода са трансакционог рачуна број: 5672532700003587 код „Sberbank“ ад Бања Лука, утврђено је да је извршен поврат таксе за овјеру политичке странке на Општим изборима 2018. године у износу од 20.000,00 КМ, а по Одлуци Централне изборне комисије Босне и Херцеговине о поврату уплаћеног новчаног износа таксе за овјеру број: 06-1-07-3-735/18 од 11.12.2018. године.

С обзиром да су уплаћена средства враћена странци, странка по овом основу није остварила расходе, тако да исте није требала евидентирати у пословним књигама и исказати у годишњем финансијском извјештају.

**с) Савез останак прекршио је одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и члана 15.1 став (1) Изборног закона Босне и Херцеговине.**

Странка није доставила постизборни финансијски извјештај у електронској форми путем апликације ФИ ЦИК БиХ, чиме је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака, одредбе члана 15.1 став (1) Изборног закона БиХ и одредбе члана 3. став (2) Правилника о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких странака („Службени гласник БиХ“ бр. 10/18).

Странка је дана 07.12.2018. године Централној изборној комисији БиХ доставила мануелно попуњене обрасце постизборног финансијског извјештаја-Општи избори 2018. године.

**д) Савез останак није отворио намјенски рачун за финансирање кампање током Општих избора 2018. године.**

Савез останак није отворио намјенски рачун за финансирање кампање, већ је таксу за овјеру пријаве за учешће на Општим изборима 2018. године платио путем главног рачуна странке. Такође, странка је преко главног рачуна извршила исплату физичким лицима за послове обављања предизборних активности у износу од 4.387,00 КМ, као и за услуге Телевизији КЗ д.о.о Прњавор у износу од 842,40 КМ.

Странка је у Пријави за овјеру политичке странке за учешће на Општим изборима 2018. године у дијелу који је предвиђен за податке о броју намјенског рачуна за финансирање кампање навела податке о главном рачуну странке.

Чланом 4.4 Изборног закона Босне и Херцеговине прописано је да пријава за овјеру садржи број рачуна за финансирање изборне кампање.

Правилником о пријави и условима за овјеру политичких субјеката за учешће на Општим изборима 2018. године („Службени гласник БиХ“, број 29/18), Централна изборна комисија Босне и Херцеговине прописала је форму и садржај пријаве за овјеру политичких субјеката, те обавезу политичким странкама да таксу за овјеру пријаве за учешће на Општим изборима 2018. године уплате са свог трансакционог рачуна који ће се намјенски користити за изборну кампању током Општих избора 2018. године.

---

<sup>3</sup> Странка је на обрасцу 4.1 финансијског извјештаја трошкове такси исказала као остале нематеријалне трошкове у укупној суми од 20.105,00 КМ.

## Трошкови изборне кампање

Према одредбама члана 15.10 Изборног закона БиХ, политичка странка за потребе изборне кампање не смије потрошити више од 0,30 односно 0,20 КМ<sup>4</sup> по бирачу у сваком изборном кругу, према броју бирача које је објавила Централна изборна комисија БиХ.

Према подацима Централне изборне комисије БиХ, Савез останак је у сврху изборне кампање могао да потроши 567.268,65 КМ.

Савез останак је у годишњем финансијском извјештају за 2018. годину трошкове пропаганде исказао у износу од 7.605,00 КМ.

## 5.2. ПРЕПОРУКЕ

*Препоручује се Савезу останак да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:*

- *да у пословним књигама и финансијском извјештају евидентира све донације, укључујући неновчане,*
- *да води пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно да води правилне евиденције о својим приходима, расходима и новчаним токовима,*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине доставља у законом прописаним роковима и на начин прописан Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и*
- *да поступа у складу са подзаконским актима које доноси Централна изборна комисија Босне и Херцеговине.*

## КОМЕНТАР

У остављеном року, Савез останак није доставио примједбе на налазе ревизије и мишљење ревизора дато у Прелиминарном извјештају о прегледу годишњег финансијског извјештаја за 2018. годину.

Шеф Одсјека за ревизијске послове

Сања Тошовић

Ревизор

Невенко Андан

Шеф Службе за ревизију

Мр сц. Хасида Гушић

---

<sup>4</sup> Члан 15.10 став 2. Изборног закона БиХ прописује да се максимално дозвољени износ за финансирање изборне кампање израчунава тако што се број гласача у свим изборним јединицама у којима политички субјект има кандидатску листу или кандидата помножи са: 30 фенинга за начелника општине односно градоначелника и за чланове скупштине општине, чланове Народне скупштине РС и Представничког дома Парламента Федерације БиХ, чланове Парламентарне скупштине БиХ, члана Предсједништва БиХ, и предсједника и потпредсједнике РС, односно 20 фенинга за изборе за чланове кантоналних скупштина.